

NVE

BRANSJESEMINAR

21.6.2019

NVE

URETTMESSIG TILBAKEHOLDELSE AV PRODUKSJONSKAPASITET OG DELMARKEDER

NVEs vurdering

Bakgrunn

Enkelte aktører har i innspill til rapporten stilt spørsmål om aktørenes mulighet til å reservere produksjonskapasitet til intradagmarkedet etter markedsadferdsbestemmelsene

- NVE vil her løfte frem noen av momentene vi vil legge vekt på når vi vurderer aktørenes agering.
- Forutsetning: Ikke reservasjon av overføringskapasitet til ID
- NVE har gitt kommentarer til utkast til retningslinje fra tysk NRA og konkurransetilsyn:
 - Refererer til 'auction-based day-ahead market'
 - Viktig i det nordiske markedet
 - 'On the obligation to sell generation capacity in a specific market segment':
 - *I et likvid marked vil en aktør som er pristaker tilby tilgjengelig kapasitet i Day Ahead*
 - *Dersom tilgjengelig kapasitet ikke bys inn i DA og det har prispåvirkning, bør det være å anses om markedsmanipulasjon med mindre det foreligger en legitim grunn*
 - *Også i ID og balansemarkedet bør budgivningen reflektere fundamentale forhold*
 - *For en vannkraftprodusent vil forventninger om høyere pris i ID vil allerede reflekteres i DA*

Sentrale bestemmelser:

- Forbud mot markedsmanipulasjon – energilovforskriften §8-4, jf. § 8-1:
 - Inngåelse av transaksjon eller inngivelse av handelsordre for et engrosenergiprodukt som gir eller er egnet til å uriktige eller villedende signaler om tilbud, etterspørsel eller pris på engrosenergiprodukt
 - Inngåelse av transaksjon eller inngivelse av handelsordre for et engrosenergiprodukt for å sikre eller forsøke å sikre at prisen ligger på et kunstig nivå

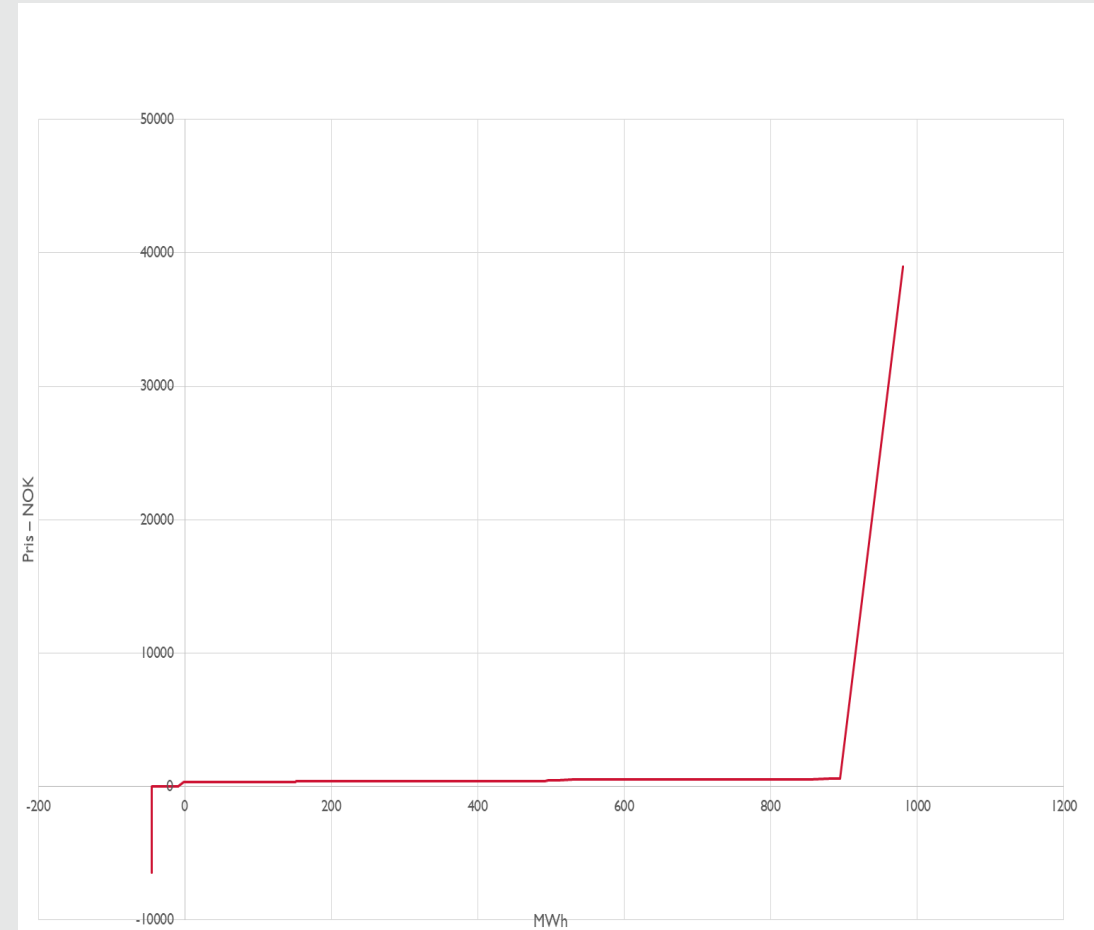

Budgivning – døgemarkedet (Day Ahead/DA):

- Døgemarkedet er et auksjonsmarked – alle forbrukere og produsenter/tilbydere innenfor samme prisområde møter den samme prisen
 - Samfunnsøkonomisk effektivt marked når aktører opptrer som pristakere, og byr inn til marginalkostnad (vannverdi for vannkraftprodusenter)
 - I knapphetssituasjoner vil mindre produsenter kunne ha en avgjørende posisjon ved at de er nødvendig for å møte etterspørselen
- => By inn til marginalkostnad/vannverdier

Om plikten til å by inn i et spesifikt marked

- Ikke noe eksplisitt pålegg i energilovgivningen om å by inn sin tilgjengelige produksjonskapasitet i DA, men
- Kan komme inn under bestemmelsene om markedsmanipulasjon dersom tilgjengelig kapasitet ikke bys inn i DA og dette påvirker eller kan påvirke prisen
- For en vannkraftprodusent vil aktørens budkurve reflektere aktørens vannverdier, disse reflekterer også forventet pris i ID

Budgivning - regulerkraftmarkedet (mFRR):

FoS § 11:

- Når det er åpenbart at prissettingen i markedet ikke er samfunnsøkonomisk effektiv kan systemansvarlig suspendere bud i regulerkraftmarkedet og benytte anmeldt volum til gjeldende elspotpris for området.

— Statnetts vilkår for regulerkraftmarkedet:

- Laveste tilbudspris for oppregulering er nærmeste hele 0,5 €/5 NOK over områdepris i elspotmarkedet. Høyeste tilbudspris for nedregulering, er nærmeste hele 0,5 €/5 NOK under områdepris i elspotmarkedet.
- ⇒ Samfunnsøkonomisk effektiv prissetting når alle aktører opptrer som pristakere, dvs. at prissettingen er et resultat av konkurranse
- ⇒ Prisene må reflektere de fundamentale forholdene i markedet

— Etter markedsadferdsbestemmelsene:

- ⇒ Samfunnsøkonomisk effektiv prissetting når alle aktører opptrer som pristakere, dvs. at prissettingen er et resultat av konkurranse
- ⇒ Prisene må reflektere de fundamentale forholdene i markedet

Intradag – kontinuerlig handel

- Markedsadferdsbestemmelsene gjelder alle engrosenergiprodukter
 - Forbudt å gi uriktige eller villedende signaler om tilbud, etterspørsel eller pris på engrosenergiprodukt eller sikre eller forsøke å sikre at prisen ligger på et kunstig nivå
- Avhenger av markedssituasjonen hvordan aktørens budgivning påvirker markedet
 - Vil kunne innebære markedsmanipulasjon dersom budene ikke reflekterer fundamentale forhold også i ID
- NVE vil vurdere aktørens agering på tvers av markeder
- Aktørenes agering gir signaler til markedet
 - Strategier som vil kunne være markedsmanipulasjon: Layering, Capacity Hoarding (bl.a.)

NVE

Sentrale begrep og bestemmelser II

— Tilbakeholdelse av kapasitet:

- Tilgjengelig produksjonskapasitet tilbys til priser som ikke reflekterer produksjonsanleggets marginalkostnad
- Tilgjengelig produksjonskapasitet tilbys ikke i markedet i det hele tatt

Et eksempel på tilbakeholdelse av kapasitet kan være at en aktør ikke tilbyr tilgjengelig kapasitet i markedet, selv om dette ville ha vært optimalt for produksjonsenheten, for dermed å sikre en kunstig høy pris. Dette kan igjen øke aktørens inntekter fra annen produksjon i samme marked. Et annet eksempel er at kapasitet tilbys til en kunstig høy pris.

NVE ser hen til REMIT:

- Fortalen (1): «It is important to ensure that consumers and other market participants can have confidence in the integrity of electricity and gas markets, that prices set on wholesale energy markets reflect a fair and competitive interplay between supply and demand (...).»
- Fortalen (2): «The goal of increased integrity and transparency of wholesale energy markets should be to foster open and fair competition in wholesale markets for the benefit of final consumers of energy.»
- Fortalen (13): «Manipulation on wholesale energy markets involves actions undertaken by persons that artificially cause prices to be set at a level not justified by market forces of supply and demand, including actual availability of production, storage or transportation capacity, and demand.»